

III

(Akty přijaté na základě Smlouvy o EU)

AKTY PŘIJATÉ NA ZÁKLADĚ HLAVY VI SMLOUVY O EU

RÁMCOVÉ ROZHODNUTÍ RADY 2009/948/SVV

ze dne 30. listopadu 2009

o předcházení kompetenčním sporům při výkonu pravomoci v trestním řízení a jejich řešení

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 31 odst. 1 písm. c) a d) a čl. 34 odst. 2 písm. b) této smlouvy,

s ohledem na podnět České republiky, Polské republiky, Republiky Slovinsko, Slovenské republiky a Švédského království,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Evropská unie si stanovila cíl zachovat a rozvíjet prostor svobody, bezpečnosti a práva.
- (2) Haagský program⁽¹⁾ na posílení svobody, bezpečnosti a práva v Evropské unii, který byl schválen Evropskou radou na jejím zasedání konaném ve dnech 4. a 5. listopadu 2004, požaduje, aby členské státy zvážily právní předpisy týkající se kompetenčních sporů ve snaze zvýšit účinnost trestního stíhání při současném zajištění řádného výkonu práva, aby bylo možné dokončit souhrnný program opatření k provádění zásady vzájemného uznávání soudních rozhodnutí v trestních věcech.
- (3) Cílem opatření stanovených v tomto rámcovém rozhodnutí by mělo být předcházení situacím, kdy jsou proti totožné osobě vedena v různých členských státech souběžná trestní řízení ve věci stejných skutečností, což by mohlo vést k pravomocnému rozhodnutí v těchto řízeních ve dvou nebo více členských státech. Rámcové rozhodnutí proto usiluje o to zabránit porušování zásady *ne bis in idem*, stanovené v článku 54 Úmluvy k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu,

Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích⁽²⁾, jak je vykládána Soudním dvorem Evropských společenství.

- (4) Mezi příslušnými orgány členských států by měly probíhat přímé konzultace s cílem dosáhnout konsenzu o účinném řešení zaměřeném na zabránění nepříznivým následkům způsobeným souběžnými řízeními a na zabránění plýtvání časem a zdroji dotčených příslušných orgánů. Účinné řešení by mohlo zejména spočívat v soustředění trestního řízení do jednoho členského státu, například prostřednictvím předání trestního řízení. Mohlo by rovněž spočívat i v jiných krocích umožňujících účinné a přiměřené nakládání s těmito řízeními, včetně jejich rozložení v čase, a to například prostřednictvím předložení věci Eurojustu, nejsou-li příslušné orgány schopny dosáhnout konsenzu. V tomto ohledu by zvláštní pozornost měla být věnována otázce shromažďování důkazů, jež může být ovlivněno probíhajícími souběžnými řízeními.
- (5) Pokud příslušný orgán členského státu má oprávněné důvody se domnívat, že v jiném členském státě probíhá souběžné trestní řízení ve věci stejných skutečností týkajících se totožné osoby, což by mohlo vést k pravomocnému rozhodnutí v takových řízeních ve dvou nebo více státech, měl by navázat kontakt s příslušným orgánem tohoto jiného členského státu. Otázka, zda existují oprávněné důvody či nikoli, by měla být přezkoumána pouze kontaktujícím orgánem. Oprávněné důvody by mohly zahrnovat mimo jiné případy, kdy se podezřelá nebo obviněná osoba za současného uvedení podrobností odvolává na to, že je proti ní vedeno souběžné trestní řízení v jiném členském státě ve věci stejných skutečností, nebo případ, kdy odpovídající žádost o vzájemnou právní pomoc podaná příslušným orgánem v jiném členském státě odhalí možnou existenci takového souběžného trestního řízení, nebo případ, kdy policejní orgán za tímto účelem poskytne informace.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 53, 3.3.2005, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 239, 22.9.2000, s. 19.

- (6) Postup výměny informací mezi příslušnými orgány by měl být založen na povinné výměně konkrétního minimálního souboru údajů, které by měly být vždy poskytnuty. Tyto informace by měly zejména usnadnit postup zajišťující řádné zjištění totožnosti dotčené osoby a povahy a fáze případných souběžných řízení.
- (7) Příslušný orgán, který byl kontaktován příslušným orgánem jiného členského státu, by měl mít obecnou povinnost odpovědět na podanou žádost. Kontaktující orgán je vybízen k tomu, aby stanovil lhůtu, v níž by měl kontaktovaný orgán pokud možno odpovědět. Příslušné orgány by při navazování kontaktu měly plně zohlednit zvláštní situaci osoby zbavené svobody.
- (8) Přímý styk mezi příslušnými orgány by měl být hlavním zásadou spolupráce stanovené tímto rámcovým rozhodnutím. Členské státy by měly mít možnost v souladu se zásadou procesní autonomie členských států rozhodnout, které orgány jsou příslušné k jednání podle tohoto rámcového rozhodnutí, a to za předpokladu, že tyto orgány jsou příslušné k jednání a rozhodování podle jeho ustanovení.
- (9) Příslušné orgány ve snaze o dosažení konsenzu o účinném řešení, jehož cílem je zabránit nepříznivým následkům způsobeným souběžnými řízeními vedenými ve dvou nebo více členských státech, by měly mít na paměti, že každý případ je jedinečný, a měly by vzít v úvahu všechny skutečnosti a podstatu případu. V zájmu dosažení konsenzu by příslušné orgány měly posoudit příslušná kritéria, jež mohou zahrnovat kritéria uvedená v návodu zveřejněném ve výroční zprávě Eurojustu z roku 2003 a vypracovaném pro potřeby praxe, a vzít v úvahu například místo, kde byl spáchán větší díl trestné činnosti, místo, kde byla způsobena větší škoda, místo, kde se nachází podezřelá nebo obviněná osoba, a možnosti zajištění jejího předání nebo vydání do jiné jurisdikce, státní příslušnost nebo trvalý pobyt podezřelého nebo obviněné osoby, důležité zájmy obětí a svědků, přípustnost důkazů nebo prodlení, k nimž může dojít.
- (10) Povinnost příslušných orgánů zahájit přímé konzultace s cílem dosáhnout konsenzu v rámci tohoto rámcového rozhodnutí by neměla vylučovat možnost vedení těchto přímých konzultací s pomocí Eurojustu.
- (11) Žádný členský stát by neměl být povinen se vzdát pravomoci či ji vykonávat, aniž by si to sám přál. Dokud není dosaženo konsenzu o soustředění trestního řízení, měly by příslušné orgány členských států mít možnost pokračovat v trestním řízení ve věci kteréhokoli trestného činu, který spadá do jejich vnitrostátní pravomoci.
- (12) Jelikož hlavním cílem tohoto rámcového rozhodnutí je zabránit zbytečným souběžným trestním řízením, která by mohla vést k porušení zásady *ne bis in idem*, jeho uplatňování by nemělo vyvolat kompetenční spor o výkon pravomoci, který by jinak nevznikl. Ve společném prostoru svobody, bezpečnosti a práva je třeba zásadu legality, která se uplatňuje v procesním právu několika členských států, chápat a používat tak, že se považuje za splněnou, pokud trestní stíhání ve věci určitého trestného činu zajistí jakýkoliv členský stát.
- (13) Pokud je dosaženo konsenzu o soustředění trestního řízení do jednoho členského státu, měly by příslušné orgány druhého členského státu jednat v souladu s tímto konsenzem.
- (14) Vzhledem k tomu, že Eurojust je zvláště dobře způsobilý k poskytování pomoci při řešení kompetenčních sporů, mělo by předložení věci Eurojustu v případech, kdy není možné dosáhnout konsenzu, být obvyklým krokem. Je třeba vzít na vědomí, že podle čl. 13 odst. 7 písm. a) rozhodnutí Rady 2002/187/SVV ze dne 28. února 2002 o zřízení Evropské jednotky pro soudní spolupráci (Eurojust) za účelem posílení boje proti závažné trestné činnosti ⁽¹⁾ (dále jen „rozhodnutí o Eurojustu“), naposledy pozměněného rozhodnutím Rady 2009/426/SVV ze dne 16. prosince 2008 o posílení Eurojustu ⁽²⁾, musí být Eurojust informován o případech, kdy došlo ke kompetenčnímu sporu nebo je pravděpodobné, že k němu dojde, a věc je možné v kterémkoli okamžiku předložit Eurojustu, pokud to považuje za vhodné alespoň jeden z příslušných orgánů zapojených do přímých konzultací.
- (15) Tímto rámcovým rozhodnutím nejsou dotčena řízení podle Evropské úmluvy o předávání trestního řízení, podepsané ve Štrasburku dne 15. května 1972, ani jakákoli jiná ujednání týkající se předávání trestního řízení mezi členskými státy.
- (16) Toto rámcové rozhodnutí by nemělo vést k nadměrné administrativní zátěži v případech, kdy jsou pro řešení problémy snadno k dispozici vhodnější alternativy. Pokud tedy mezi členskými státy fungují pružnější nástroje nebo ujednání, měly by mít před tímto rámcovým rozhodnutím přednost.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 63, 6.3.2002, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 138, 4.6.2009, s. 14.

- (17) Toto rámcové rozhodnutí se omezuje na ustanovení o výměně informací a přímých konzultacích mezi příslušnými orgány členských států, a neovlivňuje tudíž jakékoli právo osob namítat, že by měly být stíhány v rámci jejich vlastní či jiné jurisdikce, pokud takové právo ve vnitrostátním právu existuje.
- (18) Rámcové rozhodnutí Rady 2008/977/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o ochraně osobních údajů zpracovávaných v rámci policejní a justiční spolupráce v trestních věcech ⁽¹⁾ by se mělo použít na zpracování osobních údajů vyměňovaných podle tohoto rámcového rozhodnutí.
- (19) Členské státy jsou vyzývány k tomu, aby do prohlášení o jazykovém režimu zahrnuly vedle svého úředního jazyka alespoň jeden jazyk, který se v rámci Evropské unie běžně používá.
- (20) Toto rámcové rozhodnutí ctí základní práva a dodržuje zásady uznávané článkem 6 Smlouvy o Evropské unii a zohledněné v Listině základních práv Evropské unie,

PŘIJALA TOTO RÁMCOVÉ ROZHODNUTÍ:

KAPITOLA 1 OBECNÉ ZÁSADY

Článek 1

Cíl

1. Cílem tohoto rámcového rozhodnutí je prosazovat užší spolupráci mezi příslušnými orgány dvou nebo více členských států, které vedou trestní řízení, s cílem zlepšit účinný a řádný výkon spravedlnosti.
2. Cílem této užší spolupráce je
  - a) předcházet situacím, kdy jsou proti totožné osobě vedena v různých členských státech souběžná trestní řízení ve věci stejných skutečností, což by mohlo vést k pravomocnému rozhodnutí v řízeních ve dvou nebo více členských státech, čímž by byla porušena zásada *ne bis in idem*, a
  - b) dosáhnout konsenzu o účinném řešení zaměřeném na zabránění nepříznivým následkům způsobeným těmito souběžnými řízeními.

Článek 2

Předmět a oblast působnosti

1. Za účelem dosažení cíle uvedeného v článku 1 zřizuje toto rámcové rozhodnutí rámec pro
  - a) postup, jímž se navazuje kontakt mezi příslušnými orgány členských států, s cílem potvrdit existenci souběžného trestního řízení ve věci stejných skutečností, týkajícího se totožné osoby;
  - b) výměnu informací prostřednictvím přímých konzultací mezi příslušnými orgány dvou nebo více členských států, které vedou souběžná trestní řízení ve věci stejných skutečností, týkající se totožné osoby, pokud již vědí o existenci souběžného trestního řízení, s cílem dosáhnout konsenzu o účinném řešení zaměřeném na zabránění nepříznivým následkům způsobeným těmito souběžnými řízeními.
2. Toto rámcové rozhodnutí se nevztahuje na řízení, na něž se vztahují články 5 a 13 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy ⁽²⁾.

Článek 3

Definice

Pro účely tohoto rámcového rozhodnutí se rozumí

- a) „souběžnými řízeními“ trestní řízení, a to jak ve fázi přípravného řízení, tak i ve fázi řízení před soudem, vedená ve dvou nebo více členských státech ve věci stejných skutečností a týkající se totožné osoby;
- b) „příslušným orgánem“ justiční nebo jiný orgán, který je podle právních předpisů svého členského státu příslušný, aby vykonával činnost podle čl. 2 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí;
- c) „kontaktním orgánem“ příslušný orgán členského státu, který navazuje kontakt s příslušným orgánem jiného členského státu s cílem potvrdit existenci souběžného řízení;
- d) „kontaktním orgánem“ příslušný orgán, který byl kontaktním orgánem požádán, aby potvrdil existenci souběžného trestního řízení.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 350, 30.12.2008, s. 60.

⁽²⁾ Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 1.

Článek 4

Určení příslušných orgánů

1. Členské státy určí příslušné orgány způsobem, který podporuje zásadu přímého styku mezi orgány.

2. V souladu s odstavcem 1 každý členský stát informuje generální sekretariát Rady, které orgány jsou podle jeho vnitrostátního práva příslušné jednat podle tohoto rámcového rozhodnutí.

3. Bez ohledu na odstavce 1 a 2 může každý členský stát, je-li to nezbytné s ohledem na jeho vnitřní organizační uspořádání, určit jeden nebo více ústředních orgánů odpovědných za správní doručování a přijímání žádostí o poskytnutí informací podle článku 5 nebo za účelem pomoci příslušným orgánům v procesu konzultace. Členské státy, které si přejí využít možnosti určit ústřední orgán nebo orgány, o tom informují generální sekretariát Rady.

4. Generální sekretariát Rady zpřístupní informace obdržené podle odstavců 2 a 3 všem členským státům a Komisi.

KAPITOLA 2

VÝMĚNA INFORMACÍ

Článek 5

Povinnost navázat kontakt

1. Pokud má příslušný orgán členského státu oprávněné důvody se domnívat, že v jiném členském státě probíhá souběžné řízení, kontaktuje příslušný orgán tohoto jiného členského státu, aby potvrdil existenci takového souběžného řízení, s cílem zahájit přímé konzultace podle článku 10.

2. Pokud kontaktující orgán neví, který příslušný orgán má kontaktovat, provede všechna nezbytná šetření, a to i prostřednictvím kontaktních míst Evropské soudní sítě, aby tento příslušný orgán identifikoval.

3. Postup kontaktování se nepoužije, pokud příslušné orgány, které souběžná řízení vedou, již byly o existenci těchto řízení informovány jiným způsobem.

Článek 6

Povinnost odpovědět

1. Kontaktovaný orgán odpoví na žádost podanou podle čl. 5 odst. 1 v přiměřené lhůtě uvedené kontaktujícím orgánem,

nebo nebyla-li uvedena žádná lhůta, bez zbytečného odkladu a informuje kontaktující orgán, zda v jeho členském státě probíhá souběžné řízení. V případech, kdy kontaktující orgán informoval kontaktovaný orgán, že podezřelá nebo obviněná osoba je zadržena či ve vazbě, kontaktovaný orgán žádost zpracuje urychleně.

2. Pokud kontaktovaný orgán nemůže poskytnout odpověď ve lhůtě stanovené kontaktujícím orgánem, neprodleně informuje kontaktující orgán o příslušných důvodech a uvede lhůtu, ve které požadované informace poskytne.

3. Pokud orgán, na nějž se kontaktující orgán obrátil, není příslušným orgánem podle článku 4, předá bez zbytečného odkladu žádost o poskytnutí informací příslušnému orgánu a uvedomí o tom kontaktující orgán.

Článek 7

Způsob komunikace

Kontaktující a kontaktovaný orgán komunikují jakýmkoli způsobem, o němž lze uchovat písemný záznam.

Článek 8

Minimální informace, které má žádost obsahovat

1. Při podání žádosti podle článku 5 kontaktující orgán poskytne tyto informace:

- a) kontaktní údaje příslušného orgánu;
- b) popis skutečností a okolností, které jsou předmětem daného trestního řízení;
- c) všechny podstatné údaje o totožnosti podezřelé nebo obviněné osoby a případně o obětech;
- d) fázi, v níž se trestní řízení nachází, a
- e) případně informace o zadržení či o vazbě podezřelé nebo obviněné osoby.

2. Kontaktující orgán může uvést významné dodatečné informace související s trestním řízením, které probíhá v jeho členském státě, například týkající se obtíží, které se v tomto státě vyskytly.

Článek 9**Minimální informace, které mají být poskytnuty v odpovědi**

1. Odpověď kontaktovaného orgánu podle článku 6 obsahuje tyto informace:

- a) zda probíhá nebo probíhalo trestní řízení ve věci některých nebo všech skutečností, které jsou předmětem trestního řízení uvedeného v žádosti o poskytnutí informací podané kontaktujícím orgánem, a zda se týká či týkalo totožné osoby;

v případě kladné odpovědi na základě písmene a):

- b) kontaktní údaje příslušného orgánu a

- c) fáze, v níž se toto řízení nachází, nebo bylo-li vydáno pravomocné rozhodnutí, povahu takového rozhodnutí.

2. Kontaktovaný orgán může uvést významné dodatečné informace související s trestním řízením, které probíhá nebo probíhalo v jeho členském státě, zejména týkající se jakýchkoli souvisejících skutečností, které jsou předmětem trestního řízení v uvedeném státě.

KAPITOLA 3**PŘÍMÉ KONZULTACE****Článek 10****Povinnost zahájit přímé konzultace**

1. Pokud se prokáže existence souběžných řízení, příslušné orgány dotčených členských států zahájí přímé konzultace s cílem dosáhnout konsenzu o účinném řešení zaměřeném na zabránění nepříznivým následkům způsobeným těmito souběžnými řízeními, které může případně vést k soustředění trestního řízení do jednoho členského státu.

2. Po celou dobu přímých konzultací se dotčené příslušné orgány navzájem informují o důležitých procesních opatřeních, která během řízení přijaly.

3. V průběhu přímých konzultací příslušné orgány, které jsou do nich zapojeny, vždy pokud možno odpovídají na žádosti o informace od jiných příslušných orgánů zapojených do těchto konzultací. Pokud je však příslušný orgán požádán jiným příslušným orgánem o poskytnutí zvláštních informací,

které by mohly poškodit zásadní zájmy národní bezpečnosti nebo ohrozit bezpečnost jednotlivců, není povinen tyto informace poskytnout.

Článek 11**Postup dosažení konsenzu**

Jakmile příslušné orgány členských států zahájí přímé konzultace o případu s cílem dosáhnout konsenzu podle článku 10, posoudí skutečnosti a podstatu případu a všechny faktory, které považují za důležité.

Článek 12**Spolupráce s Eurojustem**

1. Toto rámcové rozhodnutí doplňuje rozhodnutí o Eurojustu, aniž by jím uvedené rozhodnutí bylo dotčeno.

2. Nelze-li dosáhnout konsenzu podle článku 10, předá kterýkoli příslušný orgán dotčených členských států, je-li to vhodné, věc Eurojustu, pokud je Eurojust podle čl. 4 odst. 1 rozhodnutí o Eurojustu příslušný k jednání.

Článek 13**Poskytování informací o výsledku řízení**

Je-li v průběhu přímých konzultací podle článku 10 dosaženo konsenzu o soustředění trestního řízení do jednoho členského státu, příslušný orgán tohoto členského státu informuje příslušný orgán či orgány druhého členského státu nebo ostatních členských států o výsledku řízení.

KAPITOLA 4**OBEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ****Článek 14****Jazyky**

1. Každý členský stát uvede v prohlášení uloženém u generálního sekretariátu Rady, které z úředních jazyků orgánů Unie lze používat při navazování kontaktu podle kapitoly 2.

2. Příslušné orgány se mohou dohodnout na používání kteréhokoli jazyka v průběhu svých přímých konzultací podle článku 10.

Článek 15**Vztah k jiným právním nástrojům a ujednáním**

1. Umožňují-li jiné právní nástroje nebo ujednání rozšíření cílů tohoto rámcového rozhodnutí nebo napomáhají-li zjednodušit nebo usnadnit postup, jímž si vnitrostátní orgány vyměňují informace o svých trestních řízeních, zahajují přímé konzultace a usilují o dosažení konsenzu o účinném řešení zaměřeném na zabránění nepříznivým následkům způsobeným souběžnými řízeními, členské státy mohou

- a) nadále uplatňovat dvoustranné nebo mnohostranné dohody nebo ujednání platné ke dni vstupu tohoto rámcového rozhodnutí v platnost;
- b) uzavírat dvoustranné nebo mnohostranné dohody nebo ujednání po dni vstupu tohoto rámcového rozhodnutí v platnost.

2. Dohody a ujednání uvedené v odstavci 1 nemají v žádném případě dopad na vztahy se členskými státy, které nejsou jejich smluvními stranami.

Článek 16**Provedení**

Členské státy přijmou opatření nezbytná pro dosažení souladu s tímto rámcovým rozhodnutím do 15. června 2012.

Do 15. června 2012 členské státy sdělí generálnímu sekretariátu Rady a Komisi znění předpisů, kterými ve svém vnitrostátním právu provádějí povinnosti, jež pro ně vyplývají z tohoto rámcového rozhodnutí.

Článek 17**Zpráva**

Do 15. prosince 2012 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, ve které zhodnotí, do jaké míry členské státy dosáhly souladu s tímto rámcovým rozhodnutím, a případně ji doplní o legislativní návrhy.

Článek 18**Vstup v platnost**

Toto rámcové rozhodnutí vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne 30. listopadu 2009.

Za Radu
předsedkyně
B. ASK